

Sex Tänkande Hattar

Av Edward de Bono.

Kort sammanställning av Monica H Sperens

KOMMUNIKATION AB • www.allakan.nu

TÄNKANDET STYR HUR VI KOMMUNICERAR

Reaktionstänkande. Att köra bil på vägen betyder att du läser skyltar och håller undan för annan trafik. Du tittar efter signaler och reagerar på dem. Det är en hel del momentan verksamhet och du fattar beslut. Men du ritat inte kartan.

Medvetet tänkande kräver en viss självständighet och att man ser i stora drag. Förmågan att växla och sortera behöver stödjas.

Ett signalsystem behövdes, tyckte de Bono. Huvudbonader passade bra traditionellt.

Vi kan använda färgerna till att göra kommunikationer och situationer tydliga.

När hattarna är i arbete finns inga låsta lägen. Ju mer allmänt spritt idiomat är desto effektivare blir det i sin tillämpning. Men kom ihåg att det bara är en modell – med sina styrkor och svagheter.

Alla hattar är bra. De bärs av olika personer vid olika tillfällen. De bärs på eget initiativ – och på uppmaning.

Undvik identifiering med roller ("badmössor"), så som; "jag är den som alltid kommer med förslag på lösningar". "Lisa punkterar alltid alla argument med sin negativitet", osv.

Hattarna visar på alternativ till att försöka förändra den andres beteende. Därmed undviks många dolda förväntningar och påföljande besvikelser.

DET VÄSENTLIGA FÖR VARJE HATT:

Vit hatt – oskulds vitt, rena fakta, siffror och information.

Föreställ dig en dator som lämnar de fakta och siffror som den avkrävs. Datorn är opartisk och objektiv. Den ger inga tolkningar eller åsikter. När du bär den vita hatten bör du efterlikna datorn.

Den vita hattens tänkande är disciplin och inriktning. Den tänkande eftersträvar att vara opartisk och objektiv i framläggande av information.

Röd hatt – att se rött, känslor och stämningar, också inlevelse och intuition.

Att bära den röda hatten tillåter den tänkande att säga: "Det här är vad jag tycker i den här frågan". Den röda hatten gör känslor och uppfattningar berättigade som en viktig del av tänkandet.

När en tänkare använder den röda hatten bör det aldrig föreligga något försök att urskulda känslorna eller att komma med någon logisk grund för dem.

Svart hatt – advocatus diaboli, negativ bedömning, varför något inte fungerar.

Den svarta hattens tänkande har speciellt att göra med negativ bedömning. Den svarta hattens tänkare pekar ut det som är fel, inte fullt riktigt, det som inte stämmer. Den svarta hattens tänkare påpekar skälen till att något inte kommer att fungera.

Den svarta hattens tänkare kan projicera en idé in i framtiden, för att se vad som kan misslyckas eller slå fel.

Gul hatt – solsken, klarhet och optimism, positiv bedömning.

Den gula hattens tänkande har speciellt att göra med positiv bedömning. Den gula hattens tänkande omfattar en skala som sträcker sig från det logiska och praktiska i ena änden, till drömmar, visioner och förhoppningar i den andra.

Den gula hattens tänkare kan spekulera och ta chanser. De bemödar sig att finna logiskt stöd för sin optimism.

Grön hatt – fruktbarhet, kreativitet, växter som spirar ur frön, rörelse, utmaning.

Den som tar på sig den gröna hatten ämnar använda det kreativa tänkandets språk. Jakten på alternativ är en väsentlig del av den gröna hattens tänkande. I den gröna hattens tänkande ersätter impulsens idiom bedömningens. Den tänkande söker gå vidare från en idé för att nå en ny.

Blå hatt – kyla och kontroll, orkesterdirigent, tänkande om tänkandet.

Den blå hatten är kontrollhatten. Den blå hattens tänkare organiserar själva tänkandet. Den blå hattens tänkare liknar en orkesterdirigent; den uppmanar till bruk av de andra hattarna.

Den blå hattens tänkande svarar för sammanfattningar och slutsatser, ser till att spelets regler iaktas och sätter stopp för dispyter.